

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē

॥ ṣaṭsapṭatitamah sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ṣaṭsapṭatitamah sargaḥ ॥

śrīrāmēṇa śambūkasya vadhastasya dēvaiḥ praśaṃsanam
agastyāśramē maharṣiṇāgastyēna tasya
satkārastadarthamābhūṣaṇadānaṃ ca

tasya tad vacanaṃ śrutvā
rāmasyākliṣṭakarmaṇaḥ |
avāksīrāstathābhūtō
vākyamētaduvāca ha || 7.76.1 ||

śūdrayōnyāṃ prajātō'smi
tapa ugraṃ samāsthitaḥ |
dēvatvaṃ prārthayē rāma
saśarīrō mahāyaśaḥ || 7.76.2 ||

na mithyāhaṃ vadē rāma
dēvalōkajigīṣayā |
śūdraṃ mām viddhi kākutstha
śambūkaṃ nāma nāmataḥ || 7.76.3 ||

bhāṣatastasya śūdrasya
khaḍgaṃ suruciraprabham |

niṣkṛṣya kōśād vimalaṃ

śiraścicchēda rāghavaḥ || 7.76.4 ||

tasmiñśūdrē hatē dēvāḥ

sēndrāḥ sāgnipurōgamāḥ |

sādhūsādhviti kākutsthaṃ

tē śaśaṃsurmuhurmuhuh || 7.76.5 ||

puṣpavṛṣṭirmahatyāsīd

divyānāṃ susugandhinām |

puṣpāṇāṃ vāyumuktānāṃ

sarvataḥ prapapāta ha || 7.76.6 ||

suprītāścābruvan rāmaṃ

dēvāḥ satyaparākramam |

surakāryamidaṃ dēva

sukṛtaṃ tē mahāmatē || 7.76.7 ||

grhāṇa ca varaṃ saumya

yaṃ tvamicchasyarindama |

svargabhāṇi nahi śūdrō'yaṃ

tvatkṛtē raghunandana || 7.76.8 ||

dēvānāṃ bhāṣitaṃ śrutvā

rāmaḥ satyaparākramaḥ |

uvāca prāñjalirvākyam

sahasrākṣaṃ purandaram || 7.76.9 ||

yadi dēvāḥ prasannā mē

dvijaputraḥ sa jīvatu |

diśantu varamētaṃ mē
 īpsitaṃ paramaṃ mama || 7.76.10 ||

mamāpacārād bālō'sau
 brāhmaṇasyaikaputrakaḥ |
 aprāptakālah kālēna
 nītō vaivasvataḥsayam || 7.76.11 ||

taṃ jīvayata bhadraṃ vō
 nānṛtaṃ kartumarhatha |
 dvijasya saṃśrutō'rthō mē
 jīvayiṣyāmi tē sutam || 7.76.12 ||

rāghavasya tu tad vākyam
 śrutvā vibudhasattamāḥ |
 pratyūcū rāghavaṃ prītā
 dēvāḥ prītisamanvitam || 7.76.13 ||

nirvṛtō bhava kākutstha
 sō'sminnahani bālakaḥ |
 jīvitaṃ prāptavān bhūyaḥ
 samētaścāpi bandhubhiḥ || 7.76.14 ||

yasmin muhūrtē kākutstha
 sūdrō'yaṃ vinipātitaḥ |
 tasmin muhūrtē bālō'sau
 jīvēna samayujyata || 7.76.15 ||

svasti prāpnuhi bhadraṃ tē
 sādhu yāma nararṣabha |

agastyasyāśramapadam

draṣṭumicchāma rāghava || 7.76.16 ||

tasya dīkṣā samāptā hi

brahmarṣēḥ sumahādyutēḥ |

dvādaśam hi gataṁ varṣam

jalaśayyāṁ samāsataḥ || 7.76.17 ||

kākutstha tad gamiṣyāmō

muṇiṁ samabhinanditum |

tvaṁ cāpi gaccha bhadraṁ tē

draṣṭuṁ tamṛṣisattamam || 7.76.18 ||

sa tathēti pratijñāya

dēvānāṁ raghunandanaḥ |

ārurōha vimānaṁ taṁ

puṣpakaṁ hēmabhūṣitam || 7.76.19 ||

tatō dēvāḥ prayātāstē

vimānairbahuvistaraiḥ |

rāmō'pyanujagāmāśu

kumbhayōnēstapōvanam || 7.76.20 ||

dr̥ṣṭvā tu dēvān samprāptā -

nagastyastapasāṁ nidhiḥ |

arcayāmāsa dharmātmā

sarvāṁstānaviśēṣataḥ || 7.76.21 ||

pratigr̥hya tataḥ pūjāṁ

sampūjya ca mahāmuniṁ |

jagmustē tridaśā hṛṣṭā
nākapṛṣṭhaṃ sahānugāḥ || 7.76.22 ||

gatēṣu tēṣu kākutsthaḥ
puṣpakādavaruhya ca |
tatō'bhivādayāmāsa
agastyamṛṣisattamam || 7.76.23 ||

sō'bhivādya mahātmānaṃ
jvalantamiva tējasā |
ātithyaṃ paramaṃ prāpya
niṣasāda narādhipaḥ || 7.76.24 ||

tamuvāca mahātējāḥ
kumbhayōnirmahātapāḥ |
svāgataṃ tē naraśrēṣṭha
diṣṭyā prāptō'si rāghava || 7.76.25 ||

tvaṃ mē bahumatō rāma
guṇairbahubhiruttamaiḥ |
atithiḥ pūjanīyaśca
mama rājan hṛdi sthitaḥ || 7.76.26 ||

surā hi kathayanti tvā -
māgataṃ śūdraghātinam |
brāhmaṇasya tu dharmēṇa
tvayā jīvāpitaḥ sutaḥ || 7.76.27 ||

uṣyatāṃ cēha rajanīm
sakāśē mama rāghava |

prabhātē puṣpakēṇa tvam
gantāsi puramēva hi || 7.76.28 ||

tvam hi nārāyaṇaḥ śrīmām -
stvayi sarvaṃ pratiṣṭhitam |
tvam prabhuḥ sarvadēvānām
puruṣastvaṃ sanātanaḥ || 7.76.29 ||

idaṃ cābharaṇaṃ saumya
nirmitaṃ viśvakarmaṇā |
divyaṃ divyēna vapuṣā
dīpyamānaṃ svatējasā || 7.76.30 ||

pratigrhṇīṣva kākutstha
matpriyaṃ kuru rāghava |
dattasya hi punardānē
sumahat phalamucyatē || 7.76.31 ||

bharaṇē hi bhavāñśaktaḥ
phalānām mahatāmapi |
tvam hi śaktastārayituṃ
sēndrānapi divaukasaḥ || 7.76.32 ||

tasmāt pradāsyē vidhivat
tat pratīccha narādhipa |
athōvāca mahātmāna -
mikṣvākūṇām mahārathaḥ || 7.76.33 ||

rāmō matimatām śrēṣṭhaḥ
kṣatradharmamanusmaran |

pratigrahō'yaṃ bhagavan
brāhmaṇasyāvigarhitaḥ || 7.76.34 ||

kṣatriyēṇa kathaṃ vipra
pratigrāhyaṃ bhavēt tataḥ |
pratigrahō hi viprēndra
kṣatriyāṇām sugarhitaḥ || 7.76.35 ||

brāhmaṇēna viśēṣēṇa
dattaṃ tad vaktumarhasi |
ēvamuktastu rāmēṇa
pratyuvāca mahānṛṣiḥ || 7.76.36 ||

āsan kṛtayugē rāma
brahmabhūtē purāyugē |
apārthivāḥ prajāḥ sarvāḥ
surāṇām tu śatakratuḥ || 7.76.37 ||

tāḥ prajā dēvadēvēśaṃ
rājārthaṃ samupādravan |
surāṇām sthāpitō rājā
tvayā dēva śatakratuḥ || 7.76.38 ||

prayacchāsmāsu lōkēśa
pārthivaṃ narapuṅgavam |
yasmai pūjāṃ prayuñjānā
dhūtapāpāscarēmahi || 7.76.39 ||

na vasāmō vinā rājñā
ēṣa nō niścayaḥ paraḥ |

tatō brahmā suraśrēṣṭhō
lōkapālān savāsavān || 7.76.40 ||

samāhūyābravīt sarvām -
stējōbhāgān prayacchata |
tatō dadurlōkapālāḥ
sarvē bhāgān svatējasaḥ || 7.76.41 ||

akṣupacca tatō brahmā
yatō jātaḥ kṣupō nṛpaḥ |
taṁ brahmā lōkapālānām
samāṁśaiḥ samayōjayat || 7.76.42 ||

tatō dadau nṛpaṁ tāsām
prajānāmīśvaraṁ kṣupam |
tatraindrēṇa ca bhāgēna
mahīmājñāpayannṛpaḥ || 7.76.43 ||

vāruṇēna tu bhāgēna
vapuḥ puṣyati pārthivaḥ |
kaubērēṇa tu bhāgēna
vittapābhāṁ dadau tadā || 7.76.44 ||

yastu yāmyō'bhavat bhāga -
stēna śāsti sma sa prajāḥ |
tatraindrēṇa naraśrēṣṭha
bhāgēna raghunandana || 7.76.45 ||

pratigrhṇīṣva bhadraṁ tē
tāraṇārthaṁ mama prabhō |

tad rāmaḥ pratijagrāha
munēstasya mahātmanaḥ || 7.76.46 ||

divyamābharaṇaṃ citraṃ
pradīptamiva bhāskaram |
pratigrhya tatō rāma -
stadābharaṇamuttamam || 7.76.47 ||

āgamaṃ tasya dīptasya
praṣṭumēvōpacakramē |
atyadbhutamidaṃ divyaṃ
vapuṣā yuktamadbhutam || 7.76.48 ||

kathaṃ vā bhavatā prāptaṃ
kutō vā kēna vā”hatam |
kautūhalatayā brahman
pṛcchāmi tvāṃ mahāyaśaḥ || 7.76.49 ||

āścaryāṇāṃ bahūnāṃ hi
nidhiḥ paramakō bhavān |
ēvaṃ bruvati kākutsthē
munirvākyamathābravīt || 7.76.50 ||

śṛṇu rāma yathāvṛttaṃ purā trētāyugē yugē || 7.76.51 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye
uttarakāṇḍē ṣaṭsaptaṭitamaḥ sargaḥ ||